

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА

Критеријум је објективна мера на основу које се процењује успешност ученика у остваривању образовних исхода и развијању компетенција. Критеријуми су дефинисани тако да укључују и елементе општих и међупредметних компетенција и усаглашавају се са исходима предмета и модула.

Критеријуми оцењивања 3. и 4. разреда

Основна сврха оцењивања је да унапређује квалитет процеса учења. Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се стално прати остваривање прописаних циљева, исхода, стандарда постигнућа ученика и стандарда квалификација, као и напредовања ученика у развијању компетенција у току савладавања школског програма. Оцењивање је континуирана педагошка активност којом се код ученика развија активан однос према учењу, подстиче мотивација за учење, развијају радне навике, а ученик се оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика, при чему развија одређени систем вредности. Оцењивањем се обезбеђује поштовање општих принципа система образовања и васпитања утврђених законом којим се уређују основе система образовања и васпитања (у даљем тексту Закон).

Како би се омогућила ефикасност учења, наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) **поузданост:** означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) **ваљаност:** оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) **разноврсност начина оцењивања:** избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) **редовност и благовременост оцењивања,** обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) **оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;**
- 6) **уважавање индивидуалних разлика, образовних потреба, узраста, претходних**

постигнућа ученика.

Примењују се разноврсни типови оцењивања (усмени одговор, писање есеја и презентација, семинарски радови, учешће у дебатама, тестови)

Оцену одличан (5) добија ученик који је у стању да: примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке; изражава се на различите начине (усмено, писано, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима; доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру; утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе; континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену врло добар (4) добија ученик који је у стању да: логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације; повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота; пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено; заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената; изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима; континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.

Оцену добар (3) добија ученик који је у стању да: разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих; уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих; уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено и др.), укључујући коришћење информационих технологија; извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја; показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Оцену довољан (2) добија ученик који је у стању да: познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума; усвојио је одговарајућу терминологију; закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним

примером; способан је да се определи и искаже став; уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине; извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја; повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Када су у питању писмене провере знања руководим се скалом која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене.

Проценат тачних одговора	Оцена
Од 84%-100%	Одличан (5)
Од 66%-83%	Врлодобар (4)
Од 48%-65%	Добар (3)
Од 30%-47%	Довољан (2)
Испод 29%	Недовољан (1)

Ова табела се примењује на оцењивање тестова знања.

Предметни наставник

Томашевић Биљана